

окремий список кар'єрного просування педагогів закладу освіти, що визначає перелік посад та кількість претендентів.

Для проходження професійного оцінювання, що передбачає просування за шкалою винагороди, педагогічні працівники приватних закладів освіти мають бути працевлаштовані станом на 30 червня навчального року, що передує тому, в якому воно заплановане.

Зауважимо, що в цілому процедури оцінювання професійної діяльності педагогів закладів загальної середньої освіти у Франції суголосні тим, що здійснюються в Україні. Разом із тим, аналіз нормативної бази, що регулює відносини суб'єктів освітнього процесу в цій країні одним із ключових чинників, що мотивує педагогічних працівників до кар'єрного зростання та підвищення рівня професійної діяльності, є динамічна шкала винагороди праці вчителя.

Ключові слова: кар'єрний прогрес, оцінювання якості освіти, професійна діяльність педагога, якість освіти.

Література

Journal officiel de la République française (JORF). (2024). *Code de l'éducation*. <https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGIARTI000027760346/>

МОВЛЕННЄВІ СИТУАЦІЇ В КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ УЧНІВ 7–9 КЛАСІВ ГІМНАЗІЇ

Ігор Горошкін, к.пед.н.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Cучасна освітня парадигма передбачає не тільки засвоєння учнями іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування. Державний стандарт базової середньої освіти визначає вимоги до обов'язкових результатів навчання, індикатором яких є сформованість ключових та предметної компетентностей учнів (Кабінет Міністрів України, 2020). Компетентнісно орієнтована освіта зумовлює зміну мети, змісту, технологій навчання іноземних мов. У попередніх публікаціях ми акцентували:

«Традиційна тріада знання-вміння-навички, сукупність яких упродовж тривалого часу була визнана результатом навчання, сьогодні не є кінцевою метою і системоутворювальним чинником, оскільки оволодіння іноземною мовою є важливою умовою залучення особистості до світової культури, розширення можливостей для саморозвитку та зростання як особистості» (Горошкін, 2021).

Реалізація мети навчання іноземної мови потребує від учителя розроблення й застосування системи вправ і завдань, спрямованих на ситуаційне спілкування, що наближене до природніх умов застосування іноземної мови, уможливлює показ конкретних ситуацій застосування здобутих знань. У цьому контексті важливим складником сучасного уроку іноземних мов стають мовленнєви ситуації – комунікативні завдання, що моделюють різноманітні життєві обставини й передбачають залучення учнів до різних видів мовленнєвої діяльності. Вони потребують від здобувачів освіти наявності відповідного рівня знань іноземної мови, низки сформованих умінь. Тому вчитель, пропонуючи мовленнєви ситуації в освітньому процесі, має враховувати рівень іншомовної підготовки здобувачів освіти, їхній іншомовний комунікативний досвід. Ми вважаємо, що мовленнєва ситуація повинна бути адекватною реальному спілкуванню, зрозумілою і цікавою учням, мотивувати їх до навчання, показувати умови застосування іноземної мови за межами уроку, сприяти формуванню в здобувачів освіти ключових компетентностей і наскрізних умінь.

Завдання, спрямовані на ситуаційне спілкування, можуть бути реалізовані в різних видах, адже учнів можна залучати як до монологічного, так і діалогічного мовлення. За спостереженням педагогів і психологів, учнів 7–9 класів доцільно спонукати до проектної роботи, дидактичної гри, що привчають працювати в команді, відповідно до змодельованої ситуації виконувати різноманітні соціальні ролі.

Важливо, щоб мовленнєви ситуації були запропоновані в певній системі, що зумовлена вимогами чинної програми, віковими особливостями здобувачів освіти, урахуванням соціокультурних реалій тощо.

Ми розуміємо під системою мовленнєвих ситуацій сукупність змодельованих в освітньому процесі ситуацій, максимально наблизених до життєвих реалій, задля розвитку в учнів та учениць певного рівня умінь і навичок у різних видах іншомовної комунікативної діяльності та формування в них низки ключових компетентностей, визначених

державними документами. Кожна мовленнєва ситуація має враховувати особистісний потенціал дитини, розширювати її соціокультурні знання, сприяти формуванню однієї або кількох ключових компетентностей і наскрізних умінь.

У процесі розроблення системи мовленнєвих ситуацій важливими є висновки психологів, що період 7–9 класів є таким, під час якого відбувається перехід від предметного сприймання до складніших форм у зв'язку із засвоєнням абстрактних відомостей. Учителі мають ураховувати й той факт, що в цьому віці активно формується диференційоване ставлення до предметів: одні для них є потрібними і важливими, інші – неважливими, у підлітків пізнавальні й соціальні мотиви розвиваються в єдності, починають формуватися професійні інтереси. Переваги цього віку полягають у здатності підлітків синтезувати інформацію, здобуту в різний спосіб, готовності учнів самостійно шукати способи розв'язання проблем.

Прикметною ознакою системи мовленнєвих ситуацій у 7–9 класах є здатність їх спонукати учнів до самостійного пошуку інформації, аналізу її, логічних висновків, роботи в команді, дискусій, замислитися про вибір майбутньої професії.

Отже, навчально-розвивальний потенціал мовленнєвих ситуацій полягає передусім у їхній спрямованості на розвиток освітнього досвіду учнів, їхніх особистісних якостей, ключових компетентностей і наскрізних умінь.

Ключові слова: іноземна мова, компетентнісно орієнтоване навчання, система мовленнєвих ситуацій.

Література

Горошкін, І. (2021). Система мовленнєвих ситуацій у компетентнісному навчанні іноземних мов учнів 5–6 класів. Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, 1(30), 157–166. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725493>

Кабінет Міністрів України. (2020, 30 вересня). Державний стандарт базової середньої освіти (898). http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP200898.html.